

Gedenkstätte für Zwangsarbeit Leipzig
Permoserstr. 15
04318 Leipzig

gedenkstaette@zwangsarbeit-in-leipzig.de
 zwangsarbeit-in-leipzig.de
 +49 341 235 20 75

@ gedenkstaettefuerzwangsarbeit
 f gedenkstaettefuerzwangsarbeit

De gedenkplaats verzorgt regelmatige publieke rondleidingen door de permanente tentoonstelling en op het terrein van de voormalige HASAG-fabriek en organiseert daarnaast rondleidingen door verschillende wijken in Leipzig in de voetsporen van de nazi-dwangarbeiders. Deze rondleidingen zijn gratis en zonder voorafgaande registratie te volgen.

Het is ook mogelijk om tegen betaling individuele rondleidingen voor groepen te boeken.

De gedenkplaats verzorgt bovendien specifiek voor scholieren en jongeren ook educatieve programma's die qua inhoud en methode op hen zijn afgestemd.

Heeft u een vraag of wilt u een afspraak maken, stuur dan een e-mail naar:
gedenkstaette@zwangsarbeit-in-leipzig.de

De Gedenkplaats voor Dwangarbeid Leipzig wordt beheerd door de vereniging *Erinnern an NS-Verbrechen in Leipzig e.V.*

U kunt ons werk steunen door een donatie te doen op de volgende rekening:

Erinnern an NS-Verbrechen in Leipzig e.V.
 Sparkasse Leipzig
 BIC WELADE8LXX
 IBAN DE22 8605 5592 1100 1609 96

De vereniging *Erinnern an NS-Verbrechen in Leipzig e.V.* is erkend als non-profitorganisatie. We geven u graag een ontvangstbewijs voor uw donatie.

Wanneer u ons werk als ondersteunend lid van de vereniging wilt steunen, dan sturen we u graag meer informatie.

GEDENKPLAATS VOOR DWANGARBEID LEIPZIG

Openingstijden

Dinsdag t/m donderdag 10:00 – 18:00
 Vrijdag t/m zaterdag 11:00 – 17:00

Route

Tram 3 / Bus 90
 Permoserstraße / Torgauer Straße

Gratis toegang
 Rolstoeltoegankelijk

De exploitatie van de Gedenkplaats voor Dwangarbeid Leipzig door de vereniging "Erinnern an NS-Verbrechen in Leipzig e.V." wordt gefinancierd door de cultuurdienst van de stad Leipzig en de "Stiftung Sächsische Gedenkstätten" op basis van de begroting die is goedgekeurd door de leden van het Saksische deelstaatsparlement.

De dwangarbeiders werden ondergebracht in ruim 600 kampen en barakken. Dit waren niet alleen grote barakkenkampen, maar er werden ook fabrieken, herbergen, scholen, theaters en clubhuizen omgebouwd tot onderkomen. Veel van deze kampen bevonden zich in de onmiddellijke nabijheid van de stadsbevolking. Daarnaast werden er vanaf 1943 in Leipzig en omgeving zes nevenkampen van het concentratiekamp Buchenwald gevestigd.

De Gedenkplaats voor Dwangarbeid Leipzig bevindt zich op de historische locatie van de hoofdvestiging van de Hugo Schneider AG (HASAG). HASAG was tijdens de Tweede Wereldoorlog de grootste wapenfabriek van Saksen en wordt beschouwd als een van de fabrieken die het meest profiteerde van de NS-dwangarbeid.

◀ Sovjet-krijgsgevangenen ruimen op na een luchtaanval voor het Königsbau-gebouw op de Augustusplatz, 1943 (Stadsarchief Leipzig)

EEN PUBLIEKELIJK ZICHTBAAR NS-MISDRIJF

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Leipzig zowel militair als economisch een belangrijke stad. Hier werden meer dan 75.000 mensen uit heel Europa uitgebuit als dwangarbeider. Deze mensen werden overal ingezet, als hulp in particuliere huishoudens, in gemeentelijke instellingen zoals de openbare nutsbedrijven en het openbaar vervoer, in kleine bedrijven maar vooral in grote wapenfabrieken.

Op de digitale kaart van de gedenkplaats staan meer dan 700 locaties van dwangarbeid door de nazi's in de regio Leipzig.

Tussen 1939 en 1945 werden alleen al in de HASAG-fabriek in Leipzig meer dan 10.000 dwangarbeiders, krijgsgevangenen en concentratiekampgevangenen gedwongen om te werken. Het bedrijf produceerde voornamelijk wapens en antitankwapens voor het Duitse leger.

HASAG bezat verschillende fabrieken in het Duitse Rijk en nam na het begin van de oorlog drie fabrieken over in bezet Polen. Vanaf de zomer van 1944 vestigde het bedrijf concentratiekampen op verschillende fabrieksterreinen in het Duitse Rijk, die onder controle stonden van het concentratiekamp Buchenwald.

Het concentratiekamp 'HASAG Leipzig' bevond zich in het noordelijke deel van het bedrijfsterrein in Leipzig. Hier werden meer dan 5.000 vrouwelijke en 700 mannelijke gevangenen ondergebracht.

De gedenkplaats werd in 2001 opgericht en biedt aan de hand van een permanente tentoonstelling informatie over de geschiedenis van dwangarbeid door de nazi's in Leipzig en in het bijzonder over de inzet van duizenden buitenlandse dwangarbeiders, krijgsgevangenen en concentratiekampgevangenen in de wapenfabriek HASAG.

Hier worden ook documenten en voorwerpen met betrekking tot dwangarbeid door de nazi's verzameld en er wordt op specifieke aspecten hiervan onderzoek gedaan. In een naslagbibliotheek worden relevante publicaties bewaard voor onderzoeksdoeleinden en worden geïnteresseerde partijen geadviseerd over onderzoek.

De tentoonstelling documenteert ook het lot van de dwangarbeiders en is het contactpunt voor voormalige dwangarbeiders en hun families.

De bibliotheek en het archief zijn tijdens de reguliere openingstijden van de gedenkplaats op afspraak te bezoeken.

U kunt de huidige data en onze educatieve programma's vinden op onze website: www.zwangsarbeit-in-leipzig.de

Als u voorwerpen of documenten voor onze collectie beschikbaar wilt stellen, neem dan contact met ons op.

◀ Dwangarbeiders die antitankwapens produceren in de HASAG-fabriek in Leipzig, 1943/44 (GfZL, Maria Caroli)